

वा० रा०

॥ १४ ॥

सात्वं विश्रवसं भज सेवस्व सेवनेन च भर्तृत्वेन वरय ॥ १२ ॥ कीदृशास्तत्राह ॥ यादृशो यंधनेश्वर इति ॥ १३ ॥ १४ ॥ उपातिष्ठदोषेऽग्निहोत्रं कृतवानित्यर्थः ॥ १५ ॥
दारुणां तां वैलां प्रदोषकालमित्यर्थः ॥ पितृगौरवादुपसृत्य महाबलपराक्रमत्वेन ख्यातस्य सुमालिनः पुत्री अहमतो न प्राकृतेन विष्णाऽनादरणीयेत्याशयेनेत्यर्थः ॥ चरणमवलोकय
दधः प्रवर्तितं मुखं यस्याः सा चरणाधोमुखी स्थिता ॥ १६ ॥ अंगुष्ठाग्रेण मुहुर्भूमिलिखंती अधोमुखी स्थितेति संबंधः ॥ १७ ॥ किं कार्यं मस्माभिरनुष्ठेयं त्वंकस्य हेतोः किञ्चि

सात्वं मुनिवरं श्रेष्ठं प्रजापतिकुलोद्भवं ॥ भज विश्रवसं पुत्रिपौलस्त्यं वरय स्वयं ॥ १२ ॥ ईदृशास्ते भविष्यंति पुत्राः पुत्रिनसंशयः ॥ तेज
साभास्करसमो यादृशो यंधनेश्वरः ॥ १३ ॥ सा तु तद्वचनं श्रुत्वा कन्यका पितृगौरवात् ॥ तत्र गत्वा च सा तस्यौ विश्रवाय त्रतप्यते ॥ १४ ॥
एतस्मिन्नंतरे रामपुलस्त्यतनयो द्विजः ॥ अग्निहोत्रमुपातिष्ठच्चतुर्थद्वयपावकः ॥ १५ ॥ अविचिंत्य तु तां वैलां दारुणां पितृगौरवात् ॥ उप
सृत्याग्रतस्तस्य चरणाधोमुखी स्थिता ॥ १६ ॥ विलिखंती मुहुर्भूमिमंगुष्ठाग्रेण भामिनी ॥ सतु तां वीक्ष्य सुश्रोणीं पूर्णचंद्रनिभाननां
॥ १७ ॥ अब्रवीत्परमोदारो दीप्यमानां स्वतेजसा ॥ भद्रे कस्यासि दुहिता कुतो वा त्वमिहा गता ॥ १८ ॥ किं कार्यं कस्य वा हेतोस्तत्त्वतो ब्रू
हि शोभने ॥ एवमुक्ता तु सा कन्या कृतांजलि रथा ब्रवीत् ॥ आत्मप्रभावेण मुने ज्ञातुमर्हसि मे मतं ॥ १९ ॥ किंतु मां विद्धि ब्रह्मर्षेशासनात्पि
तुरागतां ॥ कैकसी नाम नाग्राहं शेषं त्वं ज्ञातुमर्हसि ॥ २० ॥ सतु गत्वामुनिर्ध्यानं वाक्यमेतदुवाच ह ॥ विज्ञातं ते मया भद्रे कारणं यन्मनो
गतं ॥ २१ ॥ सुताभिलाषो मत्तस्ते मत्तमातंगगामिनि ॥ दारुणायां तु वैलायां यस्मात्त्वं मामुपस्थिता ॥ २२ ॥ शृणु तस्मात्सुतान् भद्रे यादृ
शा जनयिष्यसि ॥ दारुणां दारुणाकारां दारुणाभिजनप्रियान् ॥ २३ ॥

क्षणं ॥ तस्य लज्जावशात्स्ववाचा कथनमनुचितमिति भावः ॥ १९ ॥ स्ववक्तव्यांशमाह ॥ किं त्विति ॥ २० ॥ कारणमागमनकारणं ॥ २१ ॥ तदेवाह ॥ सुतेति ॥ २२ ॥
दारुणान् कूरस्वभावान् दारुणाभिजनाः कूरबंधवो राक्षसरूपाः प्रियायेषां तान् ॥ २३ ॥

उ० कां०

॥ १४ ॥

मित्तमिहा गता ॥ १८ ॥ मे मतं अभिमतं ॥ भर्त्रेपेक्षाल